

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžf/121/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200451
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012200451.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Mikuláš Váreha - VENIKOM Slovenské Nové Mesto 270, IČO: 35 479 345, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1040503/PD-63/2012 zo dňa 26. januára 2012, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S/84/2012-46 zo dňa 12. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S/84/2012-46 zo dňa 12. septembra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením č. k. 6S/84/2012-46 zo dňa 12. septembra 2013 zastavil konanie, v ktorom sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného uvedené v úvodnej časti tohto rozhodnutia. Vrátil žalobcovi súdny poplatok vo výške 63,30 € prostredníctvom Daňového úradu Košice do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. O náhrade trov konania rozhodol tak, že účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd zastavil konanie vo veci samej podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu absencie kvalifikovaného zastúpenia žalobcu v zmysle ust. § 250a O.s.p. v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, keď žalobca na výzvu súdu predložil podanie, ktorým mal splnomocniť JUDr. Pavla Gombosa, advokáta Moldavská cesta č. 21/A Košice na všetky právne úkony pred orgánmi daňovej správy, a to v rozsahu na všetky práva a povinnosti podľa § 9 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní.

Krajský súd po vyhodnotení obsahovej stránky tohto podania, toto neuznal za plnomocenstvo, z ktorého vzniká právo konať za žalobcu osobe tam uvedenej, poukazom na to, že z právneho úkonu, ktorým plnomocenstvo nepochybne je, musí byť zrejmé, že medzi tým kto má byť zastúpený a tým kto má zastupovať, došlo k dohode o zastupovaní a túto dohodu v žiadnom prípade nemôže nahradiť jednostranné vyhlásenie toho, kto má byť v konaní zastúpený. Krajský súd mal za to, že z predloženého podania žalobcu absentuje prejav vôle toho, kto má v konaní žalobcu zastupovať, smerujúci k vyjadreniu jeho súhlasu s týmto zastupovaním, a preto vzhľadom k tejto skutočnosti, ako aj s prihliadnutím na to,

že žalobca nepredložil doklad o tom, že má zodpovedajúce právnické vzdelanie, rozhodol o zastavení konania.

Pri posudzovaní, či sú splnené podmienky na vrátenie zaplateného súdneho poplatku žalobcovi, postupoval krajský súd podľa ust. § 11 ods. 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. a dospel k záveru, že keďže v tomto prípade nebola splnená zákonná podmienka riadneho zastúpenia žalobcu v konaní a z tohto dôvodu konanie bolo zastavené, vznikla povinnosť zaplatený súdny poplatok žalobcovi vrátiť, krátený o sumu 6,70 eur.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., odkazujúc na použitie § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. tak, že účastníkom právo na ich náhradu nepriznal, pretože konanie bolo zastavené.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal odvolanie žalobca, elektronickým podaním doplneným v trojdňovej lehote. Žiadal, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie zrušil.

Z dôvodov odvolania vyplýva, že žalobca predovšetkým namietal správnosť postupu krajského súdu pri aplikácii ustanovenia § 250a O.s.p.. Poukazom na ust. § 31 ods. 1 OZ žalobca tvrdil, že udelením plnomocenstva splnil aj zákonnú podmienku podľa § 250a O.s.p., v zmysle ktorého konanie v tzv. správnom súdnictve vyžaduje zastúpenie účastníka advokátom. Vyslovil názor, že aj v prípade, ak súd mal o tomto úkone -plnomocenstve, pochybnosti, vydanie uznesenia o zastavení konania len z dôvodu, že na predložennom plnomocenstve (označeného priamo - Plnomocenstvo) chýbal podpis advokáta, je prinajmenšom predčasné a pre žalobcu jednoznačne poškodzujúce, majú za to, že v danom prípade by išlo o odstrániteľný nedostatok konania. Zdôraznil, že riadne splnil požiadavku súdu určenú vo výzve z 25. júna 2013 a predložil riadne udelené plnomocenstvo advokátovi, s poukazom na to, že, aj z tohto úkonu je zrejmé, že medzi žalobcom a advokátom došlo k uzatvoreniu dohody o plnomocenstve, ktorej uzatvorenie je podľa súdu podmienkou konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1) postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods.2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 a dospel k záveru že odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci je posúdenie správnosti záveru krajského súdu, keď v predmetnej veci napadnutým uznesením zastavil konanie podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p. pre nesplnenie zákonnej podmienky konania ustanovenej v § 250a O.s.p..

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 247 ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa ust. § 250a O.s.p., žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúvanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď žalobcu vyzval na predloženie plnomocenstva na zastupovanie v preskúmvanom konaní advokátom, ako zákonnej procesnej podmienky na konanie, avšak skutkové zistenia vyplývajúce zo spisu nesprávne právne vyhodnotil, a preto záver súdu prvého stupňa o tom, že v danom konaní pre nesplnenie povinného zastúpenia žalobcu advokátom boli splnené podmienky na zastavenie konania, odvolací súd

vyhodnotil ako predčasné.

Z obsahu spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou tvoril administratívny spis, odvolací súd zistil, že žalobca sa žalobou doručenou krajskému súdu dňa 7. mája 2013 domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 1040503/PD-63/2012 zo dňa 26. januára 2012 v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Žalobu podala v jeho mene advokátka JUDr. Martina Gombosová, ktorá v prílohe predložila plnomocenstvo zo dňa 10.4.2012, pričom predložené plnomocenstvo nebolo podpísané splnomocniteľom - žalobcom. Súd prvého stupňa danú skutočnosť nechal bez povšimnutia a postupoval v konaní v zmysle §§ 247 a nasl. O.s.p.. Listom doručeným krajskému súdu dňa 17. júna 2013 advokátka JUDr. Martina Gombosová oznámila súdu ukončenie zastupovania žalobcu v preskúmvanej veci v zmysle dohody o zániku plných mocí a skončení zastupovania v súdnom konaní. Krajský súd uznesením č. k. 6S/84/2012-41 zo dňa 25. júna 2013 vyzval žalobcu na odstránenie vady konania predložením plnej moci na zastupovanie v tomto konaní advokátom, k čomu mu určil 10 dňovú lehotu. Na výzvu súdu žalobca doručil krajskému súdu podanie označené ako splnomocnenie, z obsahu ktorého vyplýva, že žalobca splnomocňuje JUDr. Pavla Gombasa, advokáta Moldavská cesta č. 21/A Košice na všetky právne úkony pred orgánmi daňovej správy, a to v rozsahu na všetky práva a povinnosti podľa § 9 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní a že udelené generálne splnomocnenie je všeobecného charakteru.

Podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 221 ods. 1, písm. f/ ods. 2 O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov §§ 247 a nasl. O.s.p.) preskúmať zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté o uložení pokuty za nesplnenie povinnosti nepeňažnej povahy podľa zákona č. 511/1992 Zb., a preto pred začatím konania vo veci samej bolo jeho povinnosťou skúmať splnenie zákonných podmienok pre konanie v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 104 O.s.p..

Senát odvolacieho súdu sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že medzi podmienky konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, na ktoré súd prihliada pred začatím konania, je aj podmienka povinného právneho zastúpenia advokátom, pokiaľ nemá žalobca právnické vzdelanie sám alebo jeho zamestnanec, ktorý za neho na súde koná, v zmysle právnej úpravy ustanovenej zákonodarcom v § 250a O.s.p.. V právnej norme § 250a O.s.p. zákonodarcu ustanovuje výnimky z obligatórneho zastúpenia, avšak do zákonom vymedzeného okruhu prípadov preskúmania rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v danej veci nespadá, pretože predmetom preskúmvacieho konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorý s konečnou platnosťou rozhodol o uložení sankcie podľa zákona č. 511/1992 Zb.. Krajský súd správne postupoval, keď vyzval žalobcu na predloženie plnej moci o splnomocnení advokáta k zastupovaniu v preskúmvanej veci, potom ako mu bolo oznámené ukončenie zastupovania žalobcu advokátkou JUDr. Martinou Gombosovou.

Senát odvolacieho súdu zastáva názor, že pokiaľ žalobca predložil plnomocenstvo, z ktorého ho je zrejmé, že splnomocňuje na zastupovanie konkrétneho advokáta, pričom predmetné splnomocnenie vykazuje vady, keď z jeho obsahu nevyplýva, že splnomocňuje advokáta na zastupovanie v preskúmvanej veci, ako aj že z neho nevyplýva, že advokát splnomocnenie na zastupovanie v konkrétnej veci prijíma, ide o procesnú vadu, ktorú je možné odstrániť. Súdu prvého stupňa nič

nebránilo vyzvať žalobcu, resp. ním splnomocneného advokáta, aby vadu podania - splnomocnenia, odstránil presným označením konania, v ktorom splnomocniteľ splnomocňuje splnomocnenca na zastupovanie a doplnením súhlasu splnomocnenca k zastupovaniu splnomocniteľa v preskúavanom konaní, k čomu mu určil primeranú lehotu, a to aj s prihliadnutím na to, že súd prvého stupňa nespochybniac plnú moc predchádzajúceho právneho zástupcu žalobcu, vykazujúcu obdobné vady (chýbal podpis splnomocniteľa), vykonal prípravu pojednávania v merite veci. Pokiaľ súd prvého stupňa nepostupoval v naznačenom smere a nepokúsil sa odstrániť vadu konania majúcu znaky procesnej, svojím postupom odňal žalobcovi ako účastníkovi preskúavacieho konania právo konať pred súdom v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V danej súvislosti senát odvolacieho súdu dáva do pozornosti názor vyslovený Ústavným súdom Slovenskej republiky v rozhodnutí č. II. ÚS 402/06-10 zo dňa 22. novembra 2006, podľa ktorého „Obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu a inú právnu ochranu za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu vo veci konať a k jeho porušeniu by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby”.

Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa v preskúavacom konaní došlo k odopretiu prístupu žalobcovi k súdu a tým k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio justitiae).

Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval odvolacie námietky žalobcu proti uzneseniu krajského súdu za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 1, písm. f/, ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Povinnosťou krajského súdu bude v ďalšom konaní postupovať v intenciách názoru odvolacieho súdu a vo opätovne rozhodnúť. Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opäť rozhodne o náhrade trov konania vrátane o náhrade trov odvolacieho konania (ust. § 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.